

<div>Pitanje: Selam, Da li mi
je opravdano naklanjavanj podne namaza - razlog naklanjavanja jeste posao?</div>
<div></div> <div>Odgovor: We alejkumusSelam! Pitanje
naklanjavanja namaza nije tako jednostavno. Kao prvo mora covek razumet da
mora klanjati namaz u njegovo vreme kako god bio u mogucnosti. Kad nije
dozvoljeno ostavljati namaz i naklanjavati ga kad si u borbi, ratu i na liniji kako da
bude kad je covjek na poslu, u skoli, u gostima itd...? Prenosi se da je Muhammed
alejhi selam zaboravio klanjati ikindiju namaz za vreme bitke na Hendeku zbog
tako zestoke situacije kakva je tada bila nije mu palo na um da nije klanjao. Ali cim
se sjetio obavio je propusteni namaz. Ima puno dokaza da su ashabi uz Poslanika
alejhi selam klanjali namaze dok su bili u bitkama i borbama tako sto bi Poslanik
alejhi selam prvo predvodio jednu grupu a drugi bi strazarili i cuvali a nakon toga bi
drugi klanjali a ovi koji su zavrшили sa namazom preuzeli na sebe bitku...</div>
<div></div> <div>Takodje su nekad klanjali a bili su naoruzani, opasani sabljama
i stitovima od straha da ih neprijatelj ne napadne dok budu u namazu. Oni su
zasigurno pored Poslanika sallallahu alejhi we sellem nasi uzori i mi se moramo
trudit da islam prihvatimo na jedan ozbiljan nacin kako su to oni uradili pa ih je
Allah pohvalio u Kur'anu i spomen na njih ostavio do Sudnjeg dana. Neka je na sve
njih Allahova milost! Ja nebih da ulazim kakve ti razloge imas al cu ti najbrojat neka
stanja i olaksice po pitanju namaza kad se covjek nadje u takvim situacijama. Kad
je covjek putnik, po hanefijskoj pravnoj skoli ako je dalje od 83 km (oko 80) od kuce
dozvoljeno je sastavljati namaze i skracivati ih. Tako mozes klanjati podne i ikindiju
samo po 2 rekeata farza zajedno. Cim završis sa podneom ustajes ucis ikamet i
odmah klanjas 2 rekeata ikindije. Bolje je da sastavis ta dva namaza kad nastupi
vrijeme ikindije. </div> <div></div> <div>Isto mozes sastaviti aksam i jaciju
tako sto ces aksam klanjat 3 rekeata kao i obicno a jaciju 2. Takodje ih treba
klanjati u jacijskom vremenu. Sabah se mora klanjati u svom vremenu i klanja se
kao i normalno 2 rekeata farza. Putnik nije duzan klanjati sunnete jer ima olaksice
po pitanju farza. Rekao je Poslanik Muhammed alejhi selam: "Klanjaj stojeci.
Ukoliko ne budes u mogucnosti, onda sjedeci. A ukoliko ne budes ni tako u
mogucnosti, onda lezeci na stranu." (Buharija) Imam Nesai u svom predanju biljezi
dodatak: "Pa, ako ne budes mogao ni tako (lezeci na strani), onda lezeci na
potiljku." Ako je covjek bolestan pa nemoze da klanja normalno klanjace namaze u
njihovim vremenima onako kako je u mogucnosti. Ako nemoze nikako da stoji onda
sjedeci. Ako nemoze ni da sjedi onda lezeci tako sto ce lice biti okrenuto prema
kibli.</div> <div></div> <div>A ako ni tako nemoze onda lezeci na leđima. Sto
se tice zauzetosti poslom ili skolom i slicnim stvarima tu covjek nema nekog
serijatskog opravdanja da bi mogao odgadati namaze. Ako je covjek potisnut sa
vremenom klanjat ce samo farz jer je to obavezan. Ja znam mnoge koji se time
pravdaju da nemogu klanjati na poslu ili kad su u skoli itd. Ali znam isto neke koji
klanjaju pored svega toga i pored odredjenih poteskoca. Znaci sve se moze kad se
hoce i kad covjek to zeli a pogotovu izvršiti neku Allahovu strogu obavezu jer On
dzelle sanuhu je na pomoci. Znam neke koji kazu da nemogu da stignu da klanjaju
namaze na poslu a pauze koje imaju po pola sata, 10-15 minuta provode puseci

cigarete i ispijajući kahve. Takvi ljudi kao da se poigravaju sa Allahovom vjerom i njegovim propisima pa slobodno možemo reci pridaju cigareti i kahvi prednost nad Allahovoj naredbi neuzubillah! Rekao je Muhammed alejhi selam: " Ugovor između nas i njih (tj. nevjernika) je namaz, pa ko ga ostavi postao je nevjernik." Takodje je rekao : " Između čovjeka i visebostva ili nevjerstva je ostavljanje namaza."

(Muslim)</div> <div></div> <div>Ovo su djelovi fetve poznatog i velikog islamskog učenjaka Abdullaha bin Baza rahmetullahi alejh. Ako budete želio radost u svome životu čuvajte svoje zdravlje, ako budete želio sreću uljepšajte svoj ahlak, ako budete želio vječnost čuvajte svoj razum, a ako budete želio sve navedeno, povedite računa o svojoj vjeri! Prije svega treba napomenuti da nije dozvoljeno neklanjanje namaza u njegovo vrijeme osim u tri slučaja, kada se nenamjerno prespava, iz zaborava i osoba koja je mentalno poremećena. Dakle, to su tri opravdanja za neklanjanje na vrijeme namaza.</div> <div></div> <div>Neka bitna pitanja u vezi sa naklanjavanjem namaza

1. Namaz koji se naklanjava identičan je propuštanjem namazu, što znači da se uči naglas ako se naklanjava noćni namaz i uči u sebi ako se radi o dnevnom namazu, da je grupi ljudi propisan džemat ako zajedno prespavaju ili zaborave namaz, da je onaj ko se na putovanju sjetio propuštenog namaza kod kuće, klanjati potpuni namaz, a onaj ko se kod kuće sjetio propuštenog namaza na putovanju klanjati skraćeni namaz. 2. Naklanjavanje je prema mišljenju većine učjenjaka obavezno i onome ko namaz ostavi namjerno (El-Medžmu: 3/71., Kitabu-s-salat od Ibnul-Kajjima: 72., Nejlul-evtar: 2/2., 3., Eš-Šerhul-mumtī: 2/164.). Kaže: "Ako je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio naklanjavanje onome ko namaz ostavi iz opravdanog razloga, šta tek reći za onoga koji to uradio namjerno." (Eš-Šerhul-mumtī: 2/165.). Šerhul-islam Ibn-Tejmije, Ibn-Hazm, i Ibn-Usejmin (El-Muhalla: 2/235., Medžmuul-fetava: 22/18, 19., 39., Eš-Šerhul-mumtī: 2/164.) smatraju da onaj ko ostavi namaz namjerno ne može klanjati taj namaz, i da mu nije ispravan ako ga naklanja. Dokaz su im opće Poslanikove riječi: "Ko uradi neko djelo onako kako ga ja nisam uradio, to djelo neće biti odbačeno." (Buharija, 2142., Muslim, 1718.).....</div> <div></div>

<div>Poređenje onoga koji je ostavio namaz namjerno sa onim koji ga je ostavio iz opravdanog razloga nije ispravno, jer je prvi imao mogućnost da klanja na vrijeme, ali je namjerno odbio, dok onaj ko je zaboravio ili prespavao namaz nije imao mogućnost da klanja namaz u njegovom vremenu. Prema tome ga je porediti sa onim ko namjerno, prije vremena klanja namaz, a njemu je neispravan namaz prema jednoglasnom mišljenju učjenjaka. (El-Mugni: 2/45.). 3. Onaj ko izgubi svijest, i prođe ga vrijeme namaza, on prema ispravnijem mišljenju nije obavezan naklanjati propuštene namaze, osim namaz kojem je nastupilo vrijeme i prošlo koliko je dovoljno za jedan rekat, prije nego je izgubio svijest. Predaja u kojoj se kaže da je Ammar ibn-Jasir izgubio svijest za vrijeme podne i ikindiye, akšama i jaciye, i da je naklanjao propuštene namaze, u ponoć, nakon što mu se vratila svijest, je slaba kao što kaže Beheki u "Ma'rifetul-asar", 2/221. S druge strane Malik je zabilježio vjerodostojnu predaju od Nafia da je Ibn-Omer tri dana i noći izgubio svijest, i nije naklanjao propuštene namaze." (Malik, 24., Abdurrezzak, 2/479., Ibn Ebi Ejbe, 6599., Darekutni, 2/82.) A Allah najbolje zna!

prof. Jasmin Džanan!</div>